

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

**УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
САДІВНИЦТВА**

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ**

**ЧАСТИНА 1
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ, БІОЛОГІЧНІ
ТА ТЕХНІЧНІ НАУКИ**

УМАНЬ – 2010

Л.О. Рябовол, Я.С. Рябовол	ФОРМУВАННЯ МОРФОГЕННОЇ КАЛЮСНОЇ ТКАНИНИ СУНИЦЬ ВЕЛИКОПЛІДНОЇ.....	30
Л.В. Вишневська	РЕАЛІЗАЦІЯ ГЕНЕТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ГІБРИДІВ БУРЯКА ЦУКРОВОГО ЗАЛЕЖНО ВІД ВПЛИВУ РОДЮЧОСТІ ҐРУНТУ І УДОБРЕННЯ.....	31
О.В. Голодрига	МІКРОБІОЛОГІЧНА АКТИВНІСТЬ ҐРУНТУ ПІД ВПЛИВОМ ХАРМОНІ 75 І ЕМІСТИМУ С У ПОСІВАХ СОЇ.....	32
О. В. Єщенко	ВИВЧЕННЯ ФАКТОРІВ СТЕРИЛІЗАЦІЇ РІЗНИХ ЕКСПЛАНТІВ ПАСТЕРНАКУ КОРЕНЕПЛІДНОГО ПРИ ВВЕДЕННІ ЇХ ДО СТЕРИЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ.....	33
Л.М. Кононенко	ВПЛИВ ОСНОВНОГО ОБРОБІТКУ НА АГРОФІЗИЧНІ ПОКАЗНИКИ РОДЮЧОСТІ ЧОРНОЗЕМУ ОПІДЗОЛЕНОГО.	34
Л.В. Розборська	НАКОПИЧЕННЯ СУХОЇ РЕЧОВИНИ РОСЛИНАМИ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ ЗАЛЕЖНО ВІД ДІЇ ГЕРБИЦИДУ ТА СТИМУЛЯТОРА РОСТУ – ОСНОВА ГАРНОГО ВРОЖАЮ...	36
В.П. Карпенко	ВМІСТ ГЛУТАТІОНУ І АСКОРБАТУ В ЛИСТКАХ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО ЗА ДІЇ ГЕРБИЦИДУ КАЛІБР 75, РЕГУЛЯТОРА РОСТУ РОСЛИН ЕМІСТИМ С ТА БІОПРЕПАРАТУ АГАТ-25К.....	36
Е.В. Прокопенко	ВМІСТ ОЛІЇ В НАСІННІ ЛЬОНУ ОЛІЙНОГО ЗАЛЕЖНО ВІД УДОБРЕННЯ.....	38
О.Ю. Стасіневич	УРОЖАЙ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО ЗА ТРИВАЛОГО ЗАСТОСУВАННЯ ДОБРІВ У ПОЛЬОВІЙ СІВОЗМІНІ.....	39
І.В. Прокопчук	ВПЛИВ КИСЛОТНОСТІ ҐРУНТУ НА РУХОМІСТЬ МЕТАЛІВ.....	40
С.В.Рогальський, В.С. Кравченко	ВПЛИВ СИДЕРАЛЬНОГО ПАРУ НА РІСТ І ПРОДУКТИВНІСТЬ ПШЕНИЦІ ЯРОЇ В БІОЛОГІЧНІЙ СІВОЗМІНІ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	42
В. В. Кеукало	ВПЛИВ ОБРОБКИ НАСІННЯ РЕГУЛЯТОРАМИ РОСТУ НА ВРОЖАЙНІСТЬ САЛАТУ ГОЛОВЧАСТОГО.....	43
З.І. Ковтунюк	ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ФІЗІОЛОГІЧНО- АКТИВНИХ РЕЧОВИН НА РОСЛИНАХ КАПУСТИ БРОКОЛІ.....	45
С.В. Щетина	ВИКОРИСТАННЯ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ РОСЛИН ПРИ ВИРОЩУВАННІ БАКЛАЖАНА.....	46

(марганець, цинк, свинець, мідь, кадмій, хром), найбільша увага відносно чорнозему опідзоленого повинна бути приділена марганцю, цинку і кадмію, які можуть знижувати його родючість в результаті підкислення.

Отже, одним із шляхів регулювання вмісту мікроелементів у ґрунті, поряд із додатковим їх внесенням, застосуванням органічних добрив, підбором культур до конкретних ґрунтових умов, є зміна їх рухомості шляхом проведення вапнування. При його проведенні на чорноземі опідзоленому особлива увага повинна бути звернута на забезпеченість рослин такими мікроелементами, як марганцем, міддю і цинком.

ВПЛИВ СИДЕРАЛЬНОГО ПАРУ НА РІСТ І ПРОДУКТИВНІСТЬ ПШЕНИЦІ ЯРОЇ В БІОЛОГІЧНІЙ СІВОЗМІНІ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

С.В.РОГАЛЬСЬКИЙ, кандидат сільськогосподарських наук

В.С. КРАВЧЕНКО, аспірант

Уманський національний університет садівництва

Збільшення виробництва зерна є пріоритетним напрямом розвитку народного господарства і гарантією продовольчої безпеки держави. Вирішення цієї проблеми лише за рахунок розширення посівних площ пшениці озимої вже неможливе, адже призводить до ризику значних втрат валових зборів внаслідок несприятливих погодних умов, що в свою чергу викликає необхідність мати страховий фонд для пересівання частини площ. Тому для стабілізації продовольчого ринку зерна виникла потреба в розширенні посівних площ пшениці ярої, а це вимагає розробки ефективних технологій її вирощування.

На жаль в умовах південного Лісостепу технологічні прийоми для її вирощування ще не відпрацьовані і одним з головних завдань є встановлення оптимальних строків сівби та норм висіву в умовах біологічної сівозміни.

Необхідно відмітити, що вирощування пшениці ярої проводилося в умовах біологічної сівозміни кафедри рослинництва, що була створена з метою вивчення впливу на поживний режим ґрунту і продуктивність культур які вирощуються в біологічній сівозміні на дослідному полі навчально-наукової станції Уманського ДАУ, де закладено короткоротаційну сівозміну з наступним чергуванням культур:

Поле № 1 – Зайнятий пар (буркун);

Поле № 2 – Пшениця озима;

Поле № 3 – Технічні культури (соняшник, льон, буряк цукровий);

Поле № 4 – Соя, кукурудза;

Поле № 5 – Пшениця яра;

Поле № 6 – Ячмінь ярий + буркун;

Умовами дослідів передбачено розподіл кожного дослідного поля на три рівномірні частини в яких вивчаються умови використання рослинами поживних решток як у чистому вигляді так і при додавання до них $N_{10}P_{10}K_{10}$.

Розрахунки свідчать, що приорювання 300-350 ц/га зеленої маси буркуну в полі сидерального пару дозволяє накопичувати понад 300 кг/га азоту, 100 кг/га фосфору, та 250 кг/га калію.

Потрібно також враховувати, що органічні речовини сприяють створенню агрономічно цінної структури ґрунту.

Крім того вирощування сільськогосподарських культур на основі біологічних джерел живлення і за допомогою агротехнічних прийомів догляду має значний економічний ефект.

* Науковий керівник – доктор сільськогосподарських наук О.І. Зінченко

У дослідях використано сорти пшениці ярої м'якої Колективна 3. Тюбалт і Трізо. Досліджували три строки сівби: I — при настанні фізичної стиглості ґрунту, II — через 7 днів після першого, III — через 14 днів після першого та різні норми висіву (3,0; 4,0; 5,0; 6,0 млн. шт./га)

Ділянки у дослідях розміщували систематичним методом у чотириразовій повторності. Облікова площа ділянок — 50 м². Сівбу здійснювали сівалкою СЗ-3,6. Агротехніка на дослідних посівах — загальноприйнята для зони південного Лісостепу. Збирання врожаю проводили комбайном Samro-130.

Строк сівби найбільш суттєво впливав на процес формування густоти продуктивного стеблостою та його складових компонентів (густота сходів, виживаність рослин, продуктивна кущистість) у негативному напрямі від першого до третього строку. Тому в посівах третього строку густота продуктивних стебел зріджувалася на 16-23% до першого строку, що негативно позначилося на рівні біологічної врожайності (зменшення на 9,2-16,9%). Сорт Колективна 3 на відміну від сорту Трізо інтенсивніше зменшував продуктивну кущистість і менше — густоту рослин у фазу сходів.

Максимальні показники розвитку структурних елементів продуктивності колосу і рослини досягаються при найменшій нормі висіву — 3,0 млн. шт./га і мають чіткі сортові відмінності. Так, у середньому по всіх нормах висіву сорт Трізо мав перевагу до сорту Колективна 3 за кількістю зерен у головному колосі (на 17,4%), кількістю зерен на рослину (на 37,2%), але поступався за масою 1000 зернин (на 38,3%). Перевага сорту Колективна 3 за масою зерна з рослини у середньому невелика — 4,9% і достовірно проявляється за підвищеної норми висіву.

Результати наших експериментальних даних та їх математичний аналіз дозволили розробити модель оптимального розвитку елементів структури урожаю для досягнення найвищої біологічної врожайності сортів пшениці ярої м'якої в умовах південного Лісостепу, яка найбільш повно реалізується за сівби у перший строк нормою висіву 5,0 млн. шт./га.

ВПЛИВ ОБРОБКИ НАСІННЯ РЕГУЛЯТОРАМИ РОСТУ НА ВРОЖАЙНІСТЬ САЛАТУ ГОЛОВЧАСТОГО

В. В. КЕЦКАЛО, кандидат сільськогосподарських наук
Уманський національний університет садівництва

Вітчизняний і зарубіжний досвід свідчить — можна штучно регулювати ріст і розвиток рослин. Здійснити це можливо за широкого впровадження біологічних засобів стимуляції їх розвитку, що може внести значний вклад у загальне покращення екологічного стану планети і досягнення економічно ефективного забезпечення продуктами харчування при дбайливому використанні природних ресурсів.

За застосування рістрегулюючих препаратів потрібно враховувати, що кожний з них створений для стимулювання росту, розвитку і підвищення продуктивності певних культур за відповідних доз, строків і способів застосування. Порушення рекомендацій може призвести до пониження очікуваного ефекту. Отже, дані з раціонального використання регуляторів росту рослин у вирощуванні овочів мають широкий діапазон. Уточнення стосовно конкретних ґрунтово-кліматичних умов, сортових та агротехнологічних особливостей салату головчастого і стало метою дослідження.

В Уманському національному університеті садівництва на дослідному полі кафедри овочівництва досліджували вплив регуляторів росту на врожайність салату посівного головчастої різновидності сорту Годар.

Ґрунт дослідного поля — чорнозем опідзолений важкосуглинковий з вмістом гумусу 2,9%, рухомих сполук фосфору і калію (за методом Чирікова) 101-119 мг/кг ґрунту, насиченістю профілю основами в межах 91-91,8% та слабкокислою реакцією (рН 6,0-6,1).